

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο
«Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2022» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της
Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην
Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2022»**

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος	Μαρίνα Νικολάου
Νίκος Κέττηρος	Χρίστος Ορφανίδης
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Χρυσάνθος Σαββίδης
Σάβια Ορφανίδου	Λίνος Παπαγιάννης
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	Μιχάλης Γιακουμή
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4, 11 και 25 Μαΐου και την 1^η Ιουνίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου και του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Η Επίτροπος Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, το Κυπριακό

Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria) και οι Φίλοι της Γης Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αφενός ορθότερη εναρμόνιση με το άρθρο 16 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2015/2193 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 για τον περιορισμό των εκπομπών ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης» (που στο εξής θα αναφέρεται ως «η Οδηγία») και αφετέρου βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για τον έλεγχο της ρύπανσης της ατμόσφαιρας.

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων από πέντε (5) σε δέκα (10) χρόνια.
2. Η αύξηση της προβλεπόμενης ποινής σε περίπτωση παράβασης ή παράλειψης συμμόρφωσης με διατάξεις της βασικής νομοθεσίας και/ή των προνοιών των εκδιδόμενων δυνάμει αυτής κανονισμών από ένα (1) χρόνο φυλάκισης σε τρία (3) χρόνια φυλάκισης και από είκοσι χιλιάδες λίρες (£20.000) χρηματική ποινή σε πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000).
3. Η θέσπιση εξώδικης ρύθμισης των προβλεπόμενων στη βασική νομοθεσία αδικημάτων.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 9 του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους

Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με το άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2193.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς, ως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η θέσπιση υποχρέωσης στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να κινεί τη διαδικασία χορήγησης άδειας εκπομπής αερίων εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης από τον φορέα εκμετάλλευσης και να ενημερώνει σχετικά τον φορέα εκμετάλλευσης.
2. Η αντικατάσταση της φράσης «εντός εύλογου χρονικού διαστήματος» με τη φράση «χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση», σε σχέση με την υποχρέωση του φορέα εκμετάλλευσης να προβαίνει σε ορισμένες ενέργειες, ως αυτές προβλέπονται στις σχετικές πρόνοιες των κανονισμών.
3. Καθορισμός των κανόνων για το είδος, τη συχνότητα και τον μορφότυπο της ενημέρωσης που οφείλει να παρέχει στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ο φορέας εκμετάλλευσης, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του με τις οριακές τιμές εκπομπής που ορίζονται στο Παράρτημα II των κανονισμών, οι οποίοι προτείνονται να καθορίζονται με σχετικό διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σχετικά με το υπό εξέταση νομοσχέδιο και τους υπό εξέταση κανονισμούς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2021, λόγω πλημμελούς μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη ορισμένων προνοιών της Οδηγίας η οποία επιτεύχθηκε με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμο και τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών

Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμούς του 2022. Ειδικότερα, βάσει της εν λόγω προειδοποιητικής επιστολής υποδεικνύονται στη Δημοκρατία τα ακόλουθα:

1. Μη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία του άρθρου 5, παράγραφος 4, και του άρθρου 7, παράγραφος 7, της Οδηγίας, με τις οποίες πρόνοιες θεσπίζεται αφενός η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να εγγράφει σε μητρώο ή να κινεί τη διαδικασία αδειοδότησης για τη μεσαίου μεγέθους μονάδα καύσης εντός ενός μηνός από την παροχή ενημέρωσης από τον φορέα εκμετάλλευσης και ακολούθως να τον ενημερώνει σχετικά και αφετέρου η υποχρέωση των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης της υπό αναφορά μονάδας να θεσπίσουν κανόνες για το είδος, τη συχνότητα και τον μορφότυπο της ενημέρωσης που πρέπει να παρέχουν οι φορείς εκμετάλλευσης στην αρμόδια αρχή.
2. Μη ορθή εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις πρόνοιες του άρθρου 7, παράγραφος 6, του άρθρου 8, παράγραφος 3, και του άρθρου 9 της Οδηγίας, καθότι, ενώ στις σχετικές πρόνοιες της Οδηγίας γίνεται χρήση της φράσης «χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση», σε σχέση με την υποχρέωση του φορέα εκμετάλλευσης να προβεί στις προβλεπόμενες στις εν λόγω πρόνοιες ενέργειες, στην εθνική νομοθεσία γίνεται χρήση της φράσης «εντός εύλογου χρονικού διαστήματος», ορολογία που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ως λιγότερο απαιτητική, εν συγκρίσει με την ορολογία που χρησιμοποιείται στην Οδηγία, διότι εναπόκειται στον φορέα εκμετάλλευσης να καθορίσει ποιο χρονικό διάστημα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως εύλογο, αντί να αιτιολογήσει πιθανή καθυστέρηση διάθεσης των εν λόγω δεδομένων και πληροφοριών.

3. Μη ορθή εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις πρόνοιες του άρθρου 16 της Οδηγίας, καθότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει ότι το προβλεπόμενο ύψος των ποινών στην υφιστάμενη νομοθεσία δεν είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό.

Σημειώνεται ότι η ορθή μεταφορά της Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη κρίνεται επείγουσα, καθότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2022, διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, λόγω πλημμελούς μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία των προνοιών της Οδηγίας που αναλύονται ανωτέρω.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με επιστολή του, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2022, ενημέρωσε την επιτροπή ότι σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμούς του 2018 για τις μεσαίου μεγέθους εγκαταστάσεις καύσης με ρυθμό θερμικής ενέργειας εισόδου μεγαλύτερο των 5MV και τις μεσαίου μεγέθους εγκαταστάσεις με ρυθμό θερμικής ενέργειας εισόδου μικρότερο από ή ίσο με 5MV η υποχρέωση εξασφάλισης άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2024 και την 1^η Ιανουαρίου 2029, αντίστοιχα. Συναφώς, βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, οι εν λόγω εγκαταστάσεις μέχρι τις πιο πάνω χρονικές προθεσμίες δεν ενέχουν οποιαδήποτε υποχρέωση για τήρηση των οριακών τιμών εκπομπής ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα και συνακόλουθα δεν τυγχάνουν ελέγχου και παρακολούθησης.

Με τα δεδομένα αυτά, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, ώστε να προστεθεί στους υπό εξέταση κανονισμούς μεταβατική διάταξη που προβλέπει ότι οι μεσαίου

μεγέθους εγκαταστάσεις καύσης με ρυθμό θερμικής ενέργειας εισόδου μεγαλύτερο των 5MV και οι μεσαίου μεγέθους εγκαταστάσεις με ρυθμό θερμικής ενέργειας εισόδου μικρότερο από ή ίσο με 5MV οφείλουν να εφαρμόζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις και τις οριακές τιμές εκπομπής όπως αυτές καθορίζονται στις πρόνοιες των υπό εξέταση κανονισμών.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε σχετική πρόνοια που προβλέπει ότι το ποσό που καταβάλλεται στο πλαίσιο της εξώδικης ρύθμισης αδικήματος που προβλέπεται στη βασική νομοθεσία θεωρείται χρηματική ποινή που επιβλήθηκε στο εν λόγω πρόσωπο λόγω καταδίκης του για το σχετικό αδίκημα. Ειδικότερα, η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τη συνταγματικότητα της εν λόγω πρόνοιας, καθότι η εξουσία για εκδίκαση, καταδίκη και επιβολή ποινής για τέλεση ενός αδικήματος συνιστά αποκλειστική αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας, και υπογράμμισε παράλληλα την αντίφαση της εν λόγω πρόνοιας με άλλη πρόνοια του υπο εξέταση νομοσχεδίου, που προβλέπει ότι η εξώδικη ρύθμιση αδικήματος και η καταβολή του σχετικού ποσού δε συνιστά καταδίκη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος, αποφάσισε ομόφωνα να διαγράψει τη σχετική πρόνοια του υπό εξέταση νομοσχεδίου που προβλέπει ότι το ποσό που καταβάλλεται στο πλαίσιο της εξώδικης ρύθμισης αδικήματος που προβλέπεται στη βασική νομοθεσία θεωρείται χρηματική ποινή που επιβλήθηκε λόγω καταδίκης του επηρεαζόμενου προσώπου για το σχετικό αδίκημα.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης ο πρόεδρος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με την πρόνοια του υπό εξέταση νομοσχεδίου που προβλέπει αύξηση της

χρονικής ισχύος της άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων από πέντε (5) σε δέκα (10) χρόνια και επιφυλάχθηκαν να υποβάλουν σχετική τροπολογία για διαγραφή της εν λόγω πρόνοιας κατά το στάδιο της διαβούλευσης επί τροπολογιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, τροποποίησε το κείμενο του νομοσχεδίου με τη διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει ότι το ποσό που καταβάλλεται στο πλαίσιο της εξώδικης ρύθμισης αδικήματος θεωρείται χρηματική ποινή που επιβλήθηκε λόγω καταδίκης για το σχετικό αδίκημα και, αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των Κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

21^η Ιουνίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.063.064-2022

23.03.059.026-2022

ΑΦ,ΑΒ/ΕΧ/ΧΧ